

ಹರಿವ ನೀರ ಹಾದಿಗುಂಟ

ನಿಂತ ನೀರಾಗದೆ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದೇ ಜೀವನವೆಂದರು, ಪ್ರಾಜ್ಞರು! ಆದರೆ ಈ ಹರಿವ ನೀರಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಹೋದ, ಬಾಳ ಪಯಣದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಂಡ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರ ಚಿತ್ರಾರದ ಸೊಗಸೋ! ನೆನಪೆಂಬ ಚಿತ್ರಪಟಲದ ಮೇಲೆ ಅವು ಆಗೀಗ ಮೂಡಿ ಬಂದು ಮನವನರಳಿಸುವ, ಮುದುಡಿಸುವ ಪರಿಯೋ!

ಮಂಗಳೂರು-ಮುಂಬೈ ಪಯಣದ ಬಸ್ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಂಪೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಪೈರು ಪಚ್ಚಿಯ ಹೊಲಗಳು, ನದಿಗಳು, ವೃಕ್ಷರಾಜಿ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು, ಕೇದಗೆ ಹಕ್ಕಲುಗಳು, ರಥಹೂಗಳ ತೇರುಗಳು, ಹಂಚಿನ ಮಾಡಿನ ಮನೆಗಳು, ಅವುಗಳೆದುರಿನ ಪುಟ್ಟ ಕೈತೋಟಗಳು, ಚಾಮರ ಬೀಸುವ ತೆಂಗು, ಕಂಗು, ತಾಳೆ ಮರಗಳು, ನಡುನಡುವೆ ಕೆಂದಾವರೆಗಳೂ ಬಿಳಿದಾವರೆಗಳೂ ಅರಳಿದ ಪುಟ್ಟ ಮಡುಗಳು! ಎಲ್ಲವೂ ಅದೆಂತು ಮಾಯವಾದುವು! ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹಾಯ್ದು ಹೋದ ಚತುಷ್ಟಥದಾಚೆಗೆ ಅವಿನ್ನು ಪುನಃ ಮೈದೋರುವುದುಂಟೆ?

ನಗರದೊಳಗೆ ಕೊಡಿಯಾಲಗುತ್ತಿನಲ್ಲೂ, ನಗರದಂಚಿಗೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬವಾಗಿದ್ದ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳೂ, ಮನ್ಮಥರಥಗಳೆಂದಿದ್ದ ಕಬ್ಬಿನ ಹೊಲಗಳೂ ಮಾಯವಾಗಿ ದಶಕಗಳೇ ಕಳೆದಿವೆ. ಸುವಿಶಾಲವಾಗಿ ಚಬುಕಿನ ಹಾಡಿಗಳಿಂದಲೂ, ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಿಂದಲೂ, ಸ್ವಚ್ಛ ಮರಳಲ್ಲಿ ಪಚ್ಚಿಮಣಿ ಕೋದಂಥ ಹಸಿರೆಲೆಗಳ ನೇರಳೆ ಹೂ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ, ಕುರುಚಲು ಮುಳ್ಳು ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಆ ವಿಶಾಲ ಮರಳ ಹಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳಿನ ಚಿಕ್ಕದಂತೆ ಉರುಳುರುಳಿ ಸಮುದ್ರ ಸೇರುತ್ತಿದ್ದ ಚುಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಕಡಲ ಕರೆ ಈಗ ಮರಳ ಹಾಸೇ ಉಳಿಯದ ಗತವೈಭವದ ಅವಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಸಮುದ್ರರಾಜ ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಅವತಾರವೆತ್ತುತ್ತಾ, ಹಿಂದೆ ತನ್ನದಾಗಿದ್ದು, ಮತ್ತೆ ಈ ಹುಲುಮನುಜರು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡ ತನ್ನ ನೆಲವನ್ನು ಪುನಃ

ಕಬಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವರಿವರೆಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಮನೆ, ಮಹಲು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನೊಡಲಿಗೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದು ಸುರಿದು, ದಿಗ್ಗಂಧನ ವಿಧಿಸಲೆತ್ತಿಸುವವರಿಗೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಏರಿ ಬಂದು, ಆ ಬಂಡೆಗಳ ಗೋಡೆಯನ್ನೇ ಸ್ನಾಹಾ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಪ್ರಕೃತಿಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಶತಮಾನಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಮಂಗಳೂರು ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ಮಂಜು ಹತ್ತಿ ಅದೆಷ್ಟೋ ದಿನ ಸಮುದ್ರಯಾನ ಮಾಡಿ ಮುಂಬೈ ಸೇರಿದವರಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಹಡಗುಗಳನೇರಿ ಮೂರು ದಿನ ಕಡಲ ಹಾದು ಮುಂಬೈ ಧಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿಳಿದು ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವರಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲ ಹಡಗೇರಿ ಮುಂಬೈಗೆ ಹೊರಡುವಾಗ, ನಮಗೂ ಆ ಕಡಲಯಾನದ ಭಾಗ್ಯ ದೊರಕಲೆಂದು ಆಶಿಸಿದ್ದಷ್ಟೋ! ಆದರೆ ಬದುಕು ಮುಂಬೈಯತ್ತ ತೆರೆದುಕೊಂಡಾಗ ಈ ಹಡಗುಗಳೇ ಮಾಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದುವಲ್ಲ!

ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಮೊದಮೊದಲು ಮುಂಬೈ ಪಯಣಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು, ಫೆಟ್ಸೆ ಪಾಟೀಲ್ ಇಲ್ಲವೇ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತೂವರೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಸ್ ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೊನ್ನಾವರ ತಲುಪಿ, ಶರಾವತಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಕಾದಿರುತ್ತಿದ್ದ ಬಾರ್ಜ್‌ನ ಒಳಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದುವೇಳೆ ಬಾರ್ಜ್ ಅದಾಗಲೇ ನಮಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲೇ ತಲುಪಿದ ವಾಹನವನ್ನು ಏರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಮರಳಿ ಬರುವವರೆಗೆ ತವಕ! ಬಿಸ್ಕಿನೊಡನೆ ಬಾರ್ಜ್ ಏರಿ ನದಿನೀರನ್ನು ಸೀಳುತ್ತಾ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಪ್ರಧಾನ ನೀರಿಂದೆದ್ದು ಹಾರುವ ಕಡಲಾಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ, ನೀರಿಗೆ ಕೈಚಾಚಲೆತ್ತಿಸುತ್ತಾ ಸಾಗುವ ಮೋಜು ಬಹುಬೇಗನೇ ಮುಗಿದು, ಇನ್ನೂ ಬೇಕೆಂದನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಈ ಬಾರ್ಜ್ ಪಯಣದ ಭಾಗ್ಯವೂ ಬೇಗನೇ